Civillieta Nr. C 26075615

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2015.gada 9.martā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu bērna uzturam.

Aprakstošā daļa

2015.gada 9.janvārī Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu bērna uzturam iesniegusi /pers. B/ (turpmāk – prasītāja) norādot, ka pušu kopdzīves laikā – 2007.gada 18.augustā dzimis dēls /pers. D/, personas kods /personas kods/. 2007.gada 29.septembrī Rēzeknes pilsētas dzimtsarakstu nodaļā noslēgta pušu laulība. Kopš 2009.gada 3.janvāra puses dzīvo šķirti, pušu dēls dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas viņas apgādībā. Ar Rēzeknes tiesas 2009.gada 1.aprīļa spriedumu no atbildētāja par labu prasītājai piedzīti uzturlīdzekļi dēla /pers. D/ uzturam 100 latu apmērā ik mēnesi. Ar Rēzeknes tiesas 2011.gada 13.decembra spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu apmērs bērna uzturam samazināts, piedzenot no /pers. C/ uzturlīdzekļus dēla /pers. D/ uzturam 60 latu apmērā ik mēnesi. Prasītāja vēlas palielināt uzturlīdzekļu apmēru, jo uzskata, ka uz doto brīdi ir mainījušies lietas apstākļi, proti, piedzīto uzturlīdzekļu apmērs nav pietiekams pušu dēla pieaugušo vajadzību apmierināšanai, neatbilst normatīvo aktu prasībām. Pamatojoties uz Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu, 178.panta pirmo un otro daļu, 179.panta pirmo, otro un piekto daļu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktu, Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu prasītāja lūdz palielināt uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no atbildētāja, par labu viņai, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar prasības iesniegšanas dienu.

Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, pusēm ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti.

Civillieta, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}pantam, nerīkojot tiesas sēdi, nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, jo ne prasītāja, ne atbildētājs lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdza, tiesa lietu iztiesāt mutvārdu procesā par nepieciešamu neuzskata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai, puses informētas par tiesas, kas izskatīs lietu, sastāvu, pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Noraidījumi tiesnesim nav pieteikti.

Pusēm savlaicīgi, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajai daļai, 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktam, paziņots datums – 2015.gada 9.marts, kad sprieduma norakstu var saņemt tiesas kancelejā. Šis datums ir pilna sprieduma sastādīšanas datums.

Atbildētājs – /pers. C/ rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav iesniedzis, iebildumus pret prasību nav cēlis. Paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma un uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai palielināmi.

Tiesa noskaidroja, ka 2007.gada 18.augustā Rēzeknē dzimis /pers. D/, personas kods /personas kods/, kura vecāki ir: tēvs – /pers. C/, personas kods /personas kods/, māte – /pers. C/, personas kods /personas kods/ (lietas lapa 7.). 2007.gada 29.septembrī Rēzeknes pilsētas dzimtsarakstu nodaļā /pers. C/, personas kods /personas kods/, un /pers. C/, personas kods /personas kods/, noslēguši laulību. Pēc laulības noslēgšanas /pers. C/ piešķirts uzvārds – /uzvārds/(lietas lapa 17.). Ar Rēzeknes tiesas 2009.gada 1.aprīļa spriedumu no atbildētāja, par labu prasītājai, piedzīti uzturlīdzekļi dēla /pers. D/ uzturam 100 latu apmērā ik mēnesi, līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām. Ar Rēzeknes tiesas 2011.gada 13.decembra spriedumu ar Rēzeknes tiesas 2009.gada 1.aprīļa spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu apmērs samazināts, piedzenot no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 60 latu apmērā ik mēnesi, līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām. Rēzeknes tiesas 2011.gada 13.decembra spriedums spēkā stājies 2012.gada 3.janvārī (lietas lapas 8.-10.).

Tiesa secina, ka ir mainījušies lietas apstākļi, notikušas izmaiņas normatīvajos aktos. Puses dzīvo atsevišķi un pušu kopīgais bērns dzīvo kopā ar prasītāju, tas redzams no Rēzeknes novada pašvaldības izziņas Nr.12.2.1/1, Rēzeknes pilsētas domes Iedzīvotāju apkalpošanas centra izziņas Nr.23/3.8.8 par atbildētāja, prasītājas un bērna deklarētajām dzīvesvietām (lietas lapas 11., 12.), pārējiem lietas materiāliem. Prasītāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, pierādījumus par atbildētāja ienākumiem nav piestādījusi, līdz ar ko tiesa pieņem, ka atbildētājam ienākumu nav.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums uzturēt bērnu, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir pienākums rūpēties par bērnu, viņu uzturēt, t.i.,

ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana un viņa izglītošana un audzināšana (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tiesa uzskata, ka apstāklis, ka atbildētājam, iespējams, nav nekādu ienākumu, neatbrīvo viņu no pienākuma rūpēties par bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantu bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki.

Nosakot ikmēneša pabalsta summu, kas piedzenama no atbildētāja, tiesa ņem vērā atbildētāja materiālo stāvokli, to, ka ziņu par viņa ienākumiem nav. Apstāklis, ka prasītāja audzina, kopj bērnu, dod uzturu samērā ar savām iespējām, neierobežo viņas likumā noteiktās tiesības prasīt uzturnaudu bērnam no otra vecāka.

Tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar Civillikuma 179.pantu pienākums uzturēt bērnu gulstas uz abiem vecākiem, ka ir mainījies pušu materiālais stāvoklis, notikušas izmaiņas normatīvajos aktos. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punkts nosaka, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus katram savam bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, t.i., uz doto brīdi 108 *euro* apmērā ik mēnesi.

Novērtējot pušu materiālo stāvokli, ņemot vērā pušu apgādībā esošo personu skaitu, tiesa uzskata, ka atbildētājam, ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus dēla /pers. D/ uzturam 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētāja valsts ienākumos piespriežama valsts nodeva, jo prasītāja no tās samaksas valsts ienākumos atbrīvota ar likumu un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

/pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu bērna uzturam apmierināt.

Palielināt uzturlīdzekļu apmēru un piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai uzturlīdzekļus 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 2015.gada 9.janvāri, līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Pēc izpildes atsaukt izpildrakstu Nr.C26120811 civillietā par piedzīto uzturlīdzekļu apmēra samazināšanu, piedzenot no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 60 latu apmērā ik mēnesi, līdz bērna pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 71,14 (septiņdesmit viens *euro* 14 centi) *euro* apmērā un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 6,28 (seši *euro* 28 centi) *euro* apmērā, kopā 77,42 (septiņdesmit septiņi *euro* 42 centi) *euro*.

Noteikt /pers. C/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2015.gada 9.marta, apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis **A.Jonikāns**